

22.2 Texte/Übungen

I. Übungsbeispiele.

1. नृपेण देशो रक्षितव्यः । 2. युष्माभिस्तानि पुस्तकानि पठितव्यानि । 3. पाठशालायां शिष्यैर्गुरवो नम्याः । 4. बालेन क्षीरं पातव्यम् । 5. मम मित्रेण देयं धनं नालभे 6. अद्य सेवकेन वनादिन्धनमानेतव्यम् । 7. युद्धे क्षत्रियैः शत्रवो जेतव्याः । 8. अलसाः शिष्या गुरुणा दण्डयितव्याः । 9. अस्माभिरधुना तार्यां नदीं पश्यामि । 10. मया खादनीयं फलम् मम मित्रेण खादितम् । 11. शिष्यैः पाठा लेखितव्याः । 12. सर्वदा शुद्धमन्नं खादितव्यम् । 13. रामेण गमनीयं नगरं दूरेऽस्ति । 14. यदा शत्रव आक्रामन्ति तदा योधैर्न धावितव्यम् । 15. मया पाठ्यं पुस्तकमद्यालभे । 16. युष्माभिः सर्वदा सत्यं वदितव्यमिति गुरुरुपदिशति । 17. त्वया करणीयं कार्यं मया कृतम् ।

22.2.1 Übungsbeispiele

(pr = prädikative Verwendung nach 22.2.1 | at = attributive Verwendung nach 22.2.2 | up = unpersönliche Verwendung nach 22.2.3)

1. pr nr̥peṇa deśo rakṣitavyaḥ |
Der König muss das Land beschützen.
(Das Land muss vom König beschützt werden.)
2. pr yuṣmābhis tāni pustakāni paṭhitavyāni |
Ihr müsst diese Bücher lesen.
(Von euch müssen diese Bücher gelesen werden.)
3. pr pāṭhaśālāyāṃ śiṣyair guravo namyāḥ |
In der Schule müssen die Schüler die Lehrer grüssen.
(In der Schule müssen die Lehrer von den Schülern gegrüsst werden.)
4. pr bālena kṣīraṃ pātavyam |
Der Junge muss Milch trinken.
(Milch muss eine vom Jungen getrunken werden.)
5. at mama mitreṇa deyaṃ dhanam nālabhe |
Ich habe das Geld nicht erhalten, das mein Freund geben muss.
(Ich habe das Geld nicht erhalten, das von meinem Freund gegeben werden muss.)
6. pr adya sevakena vanād indhanam ānetavyam |
Heute muss der Diener Brennholz aus dem Wald bringen.
(Heute muss vom Diener Brennholz aus dem Wald gebracht werden.)
7. pr yuddhe kṣatriyaiḥ śatravo jetavyāḥ |
Die Krieger müssen die Feinde im Kampf besiegen.
(Im Kampf müssen die Feinde von den Kriegern besiegt werden.)
8. pr alasāḥ śiṣyā guruṇā daṇḍayitavyāḥ |
Der Lehrer muss faule Schüler bestrafen.
(Faule Schüler müssen vom Lehrer bestraft werden.)
9. at asmābhir adhunā tāryāṃ nadīṃ paśyāmi |
Ich sehe den von uns jetzt zu überquerenden Fluss.
10. at mayā khādanīyaṃ phalaṃ mama mitreṇa khāditaṃ | khāditaṃ = PPP von √khād / khādati (1)
Mein Freund hat die Frucht gegessen, die ich hätte essen sollen.
(Mein Freund hat die Frucht gegessen, die von mir hätte gegessen werden sollen.)

11. pr śiṣyaiḥ pāthā lekhitavyāḥ |
Die Schüler müssen die Texte lesen.
(Die Texte müssen von den Schülern gelesen werden.)
12. pr sarvadā śuddham annaṃ khāditavyam |
Überall soll man saubere Speisen essen.
(Überall sollen saubere Speise gegessen werden.)
13. at rāmeṇa gamanīyaṃ nagaraṃ dūre 'sti |
Die Stadt, in die Rama gehen muss, ist weit weg.
14. up yadā śatrava ākrāṃanti tadā yodhair na dhāvitavyam |
Wenn die Feinde angreifen, dann dürfen die Soldaten nicht wegrennen.
(Wenn die Feinde angreifen, dann darf von den Soldaten nicht weggerannt werden.)
15. at mayā pāthyam pustakam adyālabhe |
Ich habe heute das Buch erhalten, das ich lesen muss.
(Ich habe heute das Buch erhalten, das von mir gelesen werden muss.)
16. pr yuṣmābhiḥ sarvadā satyaṃ vaditavyam iti gurur upadiśati |
Ihr müsst immer die Wahrheit sagen, lehrt der Guru.
(Von euch ist immer die Wahrheit zu sagen, lehrt der Guru.)
17. pr¹ tvayā karaṇīyaṃ kāryam mayā kṛtam |
Die Aufgabe, die du hättest machen sollen, habe ich gemacht.
(Die von dir zu machende Aufgabe habe ich gemacht.)

(Zu diesen Sätzen gibt es nur die Übersetzung, d. h. keine weitere Hilfe.)

¹ In diesem Satz kommen zwei Gerundivformen von √kr vor: das eine Mal substantiviert – «kārya» heisst ja eigentlich auch (wie karaṇīyaṃ) «das zu Machende», «was man tun muss», also Pflicht, Aufgabe u. ä. – das andere Mal prädikativ verwendet.

III. "Der Asket und der Lendenschurz"

1. कस्मिंश्चिद् ग्रामे कश्चिद् मुनिर्वसति स्म । 2. तस्य गृहे भार्या बन्धवश्च नासन् । 3. तस्मिन् ग्रामे कश्चिद् धनिकः प्रत्यवसत् । 4. अनुदिनं मुनिस्तस्य गृहे भिक्षित्वा भोजनमलभत । 5. दिवारात्रं मुनिना ध्यानं जपश्च कृते । 6. तस्य वस्त्रं कौपीनमेव । 7. तस्य द्वे कौपीने आस्ताम् । प्रतिदिनं स एकं कौपीनमधारयदन्यं च कौपीनमधावयत् ।

8. एकदा मुनिः स्नानं कर्तुं नदीमगच्छत् । 9. एकं कौपीनं धावयित्वा

तत् तेन भूमौ प्रसारितम् । 10. यावत् कौपीनं शुष्यति तावद्धानं करोमीति मुनिना चिन्तितम् । 11. सहसा कश्चिद् मूषक आगम्य कौपीनं पर्यदशत् । 12. मुनिरक्रुध्यत् । कौपीनं मूषकाद्रक्षितुं स कंचिद् बिडालमलभत् । 13. अनुदिनं बिडालाय क्षीरं दातुं न शक्नोति स्म । 14. तस्माद् मुनिः प्रतिदिनं तं धनिकं गत्वा क्षीरमयाचत् । एवं स बिडालाय किञ्चित् क्षीरमयच्छत् । 15. तदा मुनिरचिन्तयत् । बिडालाय क्षीरं दातुं मया धेनुर्लब्धव्येति । 16. अतो मुनिः काञ्चिद् धेनुमलभत् । 17. स प्रभाते सायंकाले च बिडालाय क्षीरमयच्छत् । 18. दिवसे दिवसे धेनुं स्नापयित्वा तस्यै तृणमानयत् । 19. किंत्वधुना ध्यानं कर्तुं मुनेः कालो नासीत् । 20. तस्मात् तेनैकः सेवक आनीयत् । किंतु सेवकः सम्यक् कार्यं न करोति स्म । 21. एकस्मिन् दिवस आगच्छदन्यस्मिन् दिवसे नागच्छत् । 22. मुनिरचिन्तयत् किं करोमि । केनचिज्जनेन सेवकः पर्यवेक्षितव्यः । 23. यदा सेवको नागच्छति तदान्येन जनेन धेनुः सेवितव्येति । 24. ततो मुनिना काञ्चित् कन्या पर्यणीयत ।

25. एकदा रात्रौ मुनिर्भूमौ निषद्य ध्यानं करोति स्म । 26. तस्य भार्याक्रन्दत् । सदा ध्यानं करोषि । त्वं मां न मन्यसे । 27. मां व्यस्मरः । कस्माद् मां पर्यणय इत्यपृच्छत् । 28. मुनिरचिन्तयत् । किमर्थं तां पर्यणयम् । तया धेनुः सेवितव्या । 29. किमर्थं धेनुः ? बिडालाय क्षीरं दातव्यम् । 30. किमर्थं बिडालः ? केनचिद् मूषको मारयितव्यः । 31. किमर्थं मूषको मारयितव्यः ? कौपीनं रक्षितव्यम् । 32. एकस्मात् कौपीनात् तावानयं प्रयत्न इति । 33. मुनिः क्रोधाद्द्वे अपि कौपीने अपक्षिप्य कात्स्नर्येन तपस्यां करोति स्म ॥

22.2.3 Der Asket und der Lendenschurz

1. kasmimścid grāme kaścid munir vasati sma |
In einem Dorf lebte (einst) ein Muni.
2. tasya gr̥he bhāryā bandhavaś ca nāsan |
In seinem Haus gab es weder eine Ehefrau noch Verwandte.
3. tasmin grāme kaścid dhanikaḥ pratyavasat |
In diesem Dorf wohnte ein reicher Mann.
4. anudinaṃ munis tasya gr̥he bhikṣitvā bhojanam alabhata |
Jeden Tag, wenn der Muni an dessen Haus bettelte, erhielt er etwas zu essen.
5. divārātraṃ muninā dhyānaṃ japaś ca kṛte |
Tag und Nacht war der Muni in Meditation und Mantra-Rezitation vertieft.
(Tag und Nacht wurde vom Muni Meditation und Mantra-Rezitation gemacht.)
6. tasya vastraṃ kaupīnam eva |
Seine Bekleidung war nur ein Lendenschurz.
7. tasya dve kaupīne āstām | pratidinaṃ sa ekaṃ kaupīnam adhārayad anyam ca kaupīnam adhāvayat |
Er besass zwei Lendenschurze. Jeden Tag trug er einen Lendenschurz und den andern wusch er.
8. ekadā muniḥ snānaṃ kartuṃ nadīm agacchat |
Eines Tages ging der Muni zum Fluss, um ein Bad zu nehmen.
9. ekaṃ kaupīnaṃ dhāvayitvā tat tena bhūmau prasāritam |
Als er den einen Lendenschurz gewaschen hatte, breitete er ihn auf dem Boden aus.
10. yāvat kaupīnaṃ śuśyati tāvad dhyānaṃ karomīti muninā cintitam |
«Während der Lendenschurz trocknet, solange meditiere ich», dachte der Muni.
11. sahasā kaścid mūṣaka āgamyā kaupīnaṃ paryadaśat |
Plötzlich kam eine Maus und zerbiss den Lendenschurz.
12. munir akrudhyat | kaupīnaṃ mūṣakād rakṣituṃ sa kaṃcid biḍālam alabhata |
Der Muni wurde zornig. Er tat sich eine Katze zu, um den Lendenschurz vor der Maus zu schützen.
13. anudinaṃ biḍālāya kṣīraṃ dātuṃ na śaknoti sma |
(Aber) er konnte der Katze nicht jeden Tag Milch geben.

14. tasmād muniḥ pratidinaṃ taṃ dhanikaṃ gatvā kṣīraṃ ayācata | evaṃ sa biḍālāya kiṃcit kṣīraṃ ayacchat |
Deshalb ging der Muni täglich zu diesem Reichen und bat ihn um Milch. So gab er der Katze etwas Milch.
15. tadā munir cintayat | biḍālāya kṣīraṃ dātuṃ mayā dhenur labdhavyeti |
Da überlegte der Muni: «Um der Katze Milch zu geben, brauche ich eine Kuh.»
16. ato muniḥ kāṃcid dhenum alabhat |
Darum besorgte sich der Muni eine Kuh.
17. sa prabhāte sāyaṃkāle ca biḍālāya kṣīraṃ ayacchat |
Bei Tagesanbruch und am Abend gab er der Katze Milch.
18. divase divase dhenuṃ snāpayitvā tasyai tṛṇam ānayat |
Tag für Tag wusch er die Kuh und brachte ihr Gras.
19. kiṃtvadhunā dhyānaṃ kartuṃ muneḥ kālo nāsīt |
Aber jetzt hatte der Muni keine Zeit mehr zu meditieren.
20. tasmāt tenaikaḥ sevaka ānīyata | kiṃtu sevakaḥ samyak kāryaṃ na karoti sma |
Deshalb beschaffte er einen Diener. Aber der Diener machte seine Aufgabe nicht richtig.
21. ekasmin divasa āgacchad anyasmin divase nāgacchat |
An einem Tag kam er, am andern kam er nicht.
22. munir acintayat kiṃ karomi | kenacij janena sevakaḥ paryavekṣitavyaḥ |
Der Muni überlegte: «Was mache ich? Der Diener muss von jemandem beaufsichtigt werden.
23. yadā sevako nāgacchati tadānyena janena dhenuḥ sevityeti |
Wenn der Diener nicht kommt, muss jemand anderer zur Kuh schauen.»
24. tato muninā kācit kanyā paryaṇīyata |
Deshalb heiratete der Muni ein Mädchen.
25. ekadā rātrau munir bhūmau niṣadya dhyānaṃ karoti sma |
Eines Nachts setzte sich der Muni auf den Boden und meditierte.
26. tasya bhāryā akrandat | sadā dhyānaṃ karoṣi | tvaṃ mām na manyase |
Seine Frau jammerte: «Immer meditierst du! An mich denkst du nicht!

27. mām vyasmarah | kasmād mām paryāṇaya ity apr̥cchat |
Du hast mich vergessen. Warum hast du mich geheiratet?», fragte sie.
28. munir acintayat | kimarthaṃ tām paryāṇayam | tayā dhenuḥ sevīṭavyā |
Der Muni dachte nach: «Warum ich dich geheiratet habe? Du musst zur Kuh schauen.
(Wörtlich: Für dich ist die Kuh eine zu pflegende.)
29. kimarthaṃ dhenuḥ | biḍālāya kṣīraṃ dātavyam |
Wozu die Kuh? Der Katze muss Milch gegeben werden.
30. kimarthaṃ biḍālah | kenacid mūṣako mārayīṭavyaḥ |
Wozu die Katze? Jemand muss die Maus töten.
31. kimarthaṃ mūṣako mārayīṭavyaḥ | kaupīnaṃ rakṣīṭavyam |
Wieso muss die Maus getötet werden? Der Lendenschurz muss geschützt werden.
32. ekasmāt kaupīnāt tāvān ayaṃ prayatna iti |
Nur des Lendenschurzes wegen so viel Mühe», dachte er.
(Wörtlich: «Vom einzigen Lendenschurz her so viel Mühe.)
33. muniḥ krodhād dve api kaupīne apakṣīpya kārtsnyena tapasyām karoti sma |
Der Muni warf aus Zorn gleich beide Lendenschurze weg und übte vollständig (d.h. nackt) Askese.

Hilfe zu 22.2.3

2. nāsan = na āsan: 3. P. Pl. Impf. Par. √as (2)
5. dhyānaṃ japaś ... kṛte: Kommt ein Adjektiv (oder auch ein PPP, das ja auch ein Adjektiv ist) gemeinsam zu einem männlichen und einem sächlichen Substantiv (wie hier), dann steht das Adjektiv in der sächlichen Form.
7. āstām: 3. P. Dual Impf. Par. √as (2)
9. dhāvayitvā: Absolutiv des Kausativs √dhāv (1)
11. mūṣaka āgamyā: Sandhi 3
14. tasmād muniḥ müsste richtigerweise heißen tasmān muniḥ
20. tenaikāḥ = tena ekāḥ
sevaka ānīyata: Sandhi 3
ānīyata: 3. P. Sg. Impf. Passiv ā + √nī (1)
21. divasa āgacchad: Sandhi 26
22. kenacij janena: Sandhi 40
27. paryāyaya ity: Sandhi 3
32. ekasmāt: «vom einzigen Lendenschurz her», im Sinne von «nur des L. wegen». Etwas schwierig angesichts der Tatsache, dass der Muni ja zwei L. besitzt. Aber gemeint ist hier eben der Umstand, dass dieses Stück, unabhängig von der vorhandenen Zahl, ihm Schwierigkeiten bereitet. Zu «eka» siehe Lehmanns Grammatik, Seite 45.
tāvān: Nom. Sg. m. von tāvat (so viel)
ayaṃ: Nom. Sg. m. idam (dieser)
prayatna iti: Sandhi 3
33. dve api: Sandhi 30
apakṣipya: ist ein Absolutiv

IV. "Der Löwe und die Katze"

1. कस्मिंश्चिदरण्ये कञ्चन सिंहः प्रतिवसति स्म । 2. एकदा स गुहाया अग्रे भूमौ निषद्य शयनं करोति स्म । 3. तदा स्वबिलादागम्य कश्चिद् मूषकस्तमुपगम्य तस्य केसरानदशत् । 4. ततः प्रबुद्धेन सिंहेन दष्टाः केसरा अदृश्यन्त । 5. तदा तेन चिन्तितम् । अहो , मम केसराः कृत्ताः । 6. नूनमेतद् कस्यचिद् मूषकस्य कार्यम् । 7. किमधुना मया कर्तव्यम् । 8. एवमस्तु ! मार्जारो मूषकस्य शत्रुः ।

तस्मादधुना कंचिद् मार्जारं पालयिष्यामि । 9. स मार्जारस्तं मूषकं मार्गयित्वा भक्षयिष्यतीति ।

10. अथ स क्रुद्धः सिंहः कंचिद् ग्रामं गतः । 11. मार्गे तेन कश्चिन्मार्जारो दृष्टः । 12. तस्य समीपं गत्वा सिंहस्तं मार्जारमेवमवदत् । 13. भो मित्र मार्जार, त्वां नमस्करोमि । मम वचनमाकर्णय । 14. मम गुहायाः समीपे कश्चन मूषकः प्रतिवसति । 15. शयनं कृतस्य मम केसरास्तेन दष्टाः । 16. एष मूषकोऽपहर्तव्यः । तस्मान्मया सह वस । 17. अहं ते प्रभूतं भोजनमपि दास्यामीति । 18. मार्जारेण प्रतिभाषितम् । 19. यथा त्वमादिशसि तथा करोमि । अहं त्वया सह वत्स्यामीति ।

20. सिंहो मार्जारेण सह स्वगुहामगच्छत् । 21. यदा द्वौ गुहामगच्छतां तदा मार्जारोऽवदत् । 22. अहं क्षुधया पीडितः । 23. त्वया मह्यं भोजनं दातव्यमिति । 24. सिंहेन तस्मै मांसखण्डानि दत्तानि । 25. प्रतिदिनं तानि भक्षयित्वा मार्जारेण तत्र सुखमवस्यत् । 26. सिंहस्य गुहामागतं मार्जारं दृष्ट्वा मूषको भयाद्विलाद्वहिर्नागतः । 27. अतोऽधुना सिंहेन मूषकाद्भयं विना तत्रोषितम् ।

28. मूषको भोजनेन विना बिलस्यान्तर्वसितुं न समर्थ आसीत् । 29. क्षुधया पीडितेन मूषकेण चिन्तितम् । 30. अधुना किं करिष्यामि । भोजनेन विना कथं जीविष्यामि । 31. यदि मया बिलाद्वहिर्गम्यते तर्हि मार्जारेणाहं भक्ष्ये । 32. अतोऽन्धकारे बहिर्गत्वा भोजनमन्विष्यामि । 33. अन्धकारे मार्जारो मां द्रष्टुं न शक्नोतीति ।

34. एवं चिन्तयित्वा भोजनं लब्धुं मूषको रात्रौ बिलान्निर्गतः । 35. सद्यः स मार्जारेण दृष्टः । 36. मार्जारस्तं गृहीत्वा सिंहमुपगम्य तमवदत् । 37. भो मृगराज, पश्य । तव शत्रुरयं मूषको मया गृहीतः । 38. अलमिदानीं तव चिन्तया । अद्य प्रभृत्यावां सुखेन वसाव इति । 39. एवमुदित्वा तेन स मूषको भक्षितः ।

40. तदा सिंहोऽचिन्तयत् । इदानीमनेन मार्जारेण मे किं प्रयोजनम् । 41.

अतोऽस्मै परं भोजनं न दास्यामीति । 42. ततः प्रभृति सिंहेन मार्जाराय भोजनं न दत्तम् । 43. एकदा क्षुधया पीडितो मार्जारः सिंहमवदत् । 44. मित्र, त्वया स्ववचनं विस्मृतम् । 45. त्वं स्ववचनं स्मर । मह्यं भोजनं प्रयच्छेति ।

46. तदा सिंहः प्रत्यभाषत । हे मूर्ख, त्वया मे न प्रयोजनम् । 47. न किञ्चन स्मरामि । गच्छेति । 48. तदा मार्जारोऽवदत् । एवमस्तु, गमिष्यामि । 49. त्वया पापं कृतम् । त्वया हि कृता प्रतिज्ञा विस्मृतेति । 50. तद् वचनमाकर्ण्य क्रुद्धेन सिंहेन तं मार्जारं मारयितुमुद्यतम् । 51. किंतु मार्जारः सत्वरं कञ्चिद् वृक्षमारुह्य सिंहमवदत् । 52. खलस्य मधुरेषु वचनेषु न कदाचिद् विश्वासः कर्तव्य इति ।

22.2.4 Der Löwe und die Katze

1. kasmimścid aranye kaścana siṃhaḥ prativasati sma |
In einem Wald lebte (einst) ein Löwe.
2. ekadā sa guhāyā agre bhūmau niṣadya śayanaṃ karoti sma |
Eines Tages legte er sich vor seiner Höhle auf den Boden und machte ein Schläfchen.
3. tadā svabilād āgama ya kaścid mūṣakas tam upagamyā tasya kesarānadaśat |
Da schlich sich eine Maus aus ihrem Loch zu ihm hin und nagte an seiner Mähne.
4. tataḥ prabuddhena siṃhena daṣṭāḥ kesarā adṛśyanta |
Da sah der erwachte Löwe die abgenagten Haare.
5. tadā tena cintitam | aho mama kesarāḥ kṛttāḥ |
Da überlegte er: «Meine Mähne ist angenagt worden.
6. nūnam etad kasyacid mūṣakasya kāryam |
Sicher ist das das Werk einer Maus.
7. kim adhunā mayā kartavyam |
Was soll ich nun machen?
8. evam astu | mārjāro mūṣakasya śatruḥ | tasmād adhunā kiṃcid mārjāraṃ pālayiṣyāmi |
Das ist es! Die Katze ist der Feind der Maus. Daher werde ich jetzt eine Katze aufziehen.
9. sa mārjāras tam mūṣakaṃ mārgayitvā bhakṣayiṣyatīti |
Diese Katze jagt diese Maus und wird sie fressen», dachte er bei sich.
10. atha sa kruddhaḥ siṃha kaṃcid grāmaṃ gataḥ |
Also ging der zornige Löwe in ein Dorf.
11. mārgē tena kaścin mārjāro dṛṣṭaḥ |
Unterwegs sah er eine Katze.
12. tasya samīpaṃ gatvā siṃhas taṃ mārjāraṃ evam avadat |
Er ging zu der Katze hin und sprach folgendes zu ihr:
13. bho mitra mārjāra tvāṃ namaḥ karomi | mama vacanam ākarṇaya |
«Ich grüße dich, mein Freund Katze! Höre meine Worte.

14. mama guhāyāḥ samīpe kaścana mūṣakaḥ prativasati |
Bei meiner Höhle wohnt eine Maus.
15. śayanaṃ kṛtasya mama kesarās tena daṣṭāḥ |
(Jedesmal) wenn ich ein Nickerchen mache, ist meine Mähne von ihr angeknabbert worden.
16. eṣa muṣako 'pahartavyaḥ | tasmān mayā saha vasa |
Diese Maus muss vertrieben werden. Deshalb sollst du bei mir wohnen.
17. ahaṃ te prabhūtaṃ bhojanam api dāsyāmīti |
Ich werde dir auch reichlich zu fressen geben.»
18. mārjāreṇa pratibhāṣitam |
Die Katze antwortete:
19. yathā tvam ādīśasi tathā karomi | ahaṃ tvayā saha vatsyāmīti |
«Wie du befehlst, so mach ich es. Ich werde bei dir wohnen.»
20. siṃho mārjāreṇa saha svaguhām agacchat |
Der Löwe ging mit der Katze zu seiner Höhle.
21. yadā dvau guhām agacchatām tadā mārjāro 'vadat |
Als die zwei zur Höhle gingen, da sagte die Katze:
22. ahaṃ kṣudhayām pīḍitaḥ |
«Ich bin vom Hunger gequält.
23. tvayā mahyaṃ bhojanaṃ dātavyam iti |
Du musst mir zu fressen geben.»
24. siṃhena tasmai māṃsakhaṇḍāni dattāni |
Der Löwe gab ihr (ein paar) Fleischstücke.
25. pratidinaṃ tāni bhakṣayitvā mārjāreṇa tatra sukham avasyata |
Jeden Tag war die Katze dann zufrieden, wenn sie diese gefressen hatte.
26. siṃhasya guhām āgataṃ mārjāraṃ dṛṣtvā mūṣako bhayād bilād bahir nāgataḥ |
Weil die Maus die Katze, die zur Höhle des Löwen gegangen war, gesehen hatte, kam sie vor Angst nicht (mehr) aus ihrem Loch nach draussen.
27. ato 'dhunā siṃhena mūṣakād bhayaṃ vinā tatroṣitam |
Nun wohnte der Löwe darum dort ohne Angst vor der Maus.

28. mūṣako bhojanena vinā bilasyāntar vasituṃ na samartha āsīt |
Die Maus konnte ohne Nahrung nicht mehr in ihrem Loch leben.
29. kṣudhayā pīḍitena mūṣakeṇa cintitam |
Die vom Hunger gequälte Maus dachte nach.
30. adhunā kiṃ kariṣyāmi | bhojanena vinā katham jīviṣyāmi |
«Was soll (werde) ich machen? Wie soll (werde) ich ohne Nahrung überleben?
31. yadi mayā bilād bahir gamyate tarhi mārjāreṇāham bhakṣye |
Wenn ich aus dem Loch nach draussen gehe, dann werde ich von der Katze gefressen.
32. ato 'ndhakāre bahir gatvā bhojanam anviṣyāmi |
Darum werde ich im Dunkeln hinausgehen und Nahrung suchen.
33. andhakāre mārjāro mām dṛṣtuṃ na śaknotīti |
Im Dunkeln kann mich die Katze nicht sehen.»
34. evaṃ cintayitvā bhojanam labdhuṃ mūṣako rātrau bilān nirgataḥ |
So überlegte die Maus und kam nachts aus dem Loch, um nach Nahrung zu suchen.
35. sadyaḥ sa mārjāreṇa dṛṣtaḥ |
Sie wurde sogleich von der Katze gesehen.
36. mārjāras taṃ grhītvā siṃham upagamyā tam avadat |
Die Katze fing sie, überreichte sie dem Löwen und sagte zu ihm:
37. bho mrgarāja paśya | tava śatrur ayam mūṣako mayā grhītaḥ |
«Schau, König der Tiere! Ich habe deinen Feind, diese Maus, gefangen.
38. alam idānīm tava cintayā | adya prabhṛty āvām sukhena vasāva iti |
Fertig jetzt mit deinen Sorgen! Von heute an leben wir glücklich.»
39. evam uditvā tena sa mūṣako bhakṣitaḥ |
So sprach sie und frass die Maus.
40. tadā siṃho 'cintayat | idānīm anena mārjāreṇa me kiṃ prayojanam |
Da überlegte der Löwe: «Was nützt mir diese Katze jetzt noch?
41. ato 'smai paraṃ bhojanam na dāsyāmīti |
Ich werde ihr nicht weiterhin zu fressen geben.»

42. tataḥ prabhṛti siṃhena mārjārāya bhojanaṃ na dattam |
Deshalb gab der Löwe der Katze nicht mehr zu fressen.
43. ekadā kṣudhayā pīḍito mārjāraḥ siṃham avadat |
Eines Tages sagte die vom Hunger geplagte Katze zum Löwen:
44. mitra | tvayā svavacanaṃ vismṛtam |
«Mein Freund! Du hast deine Worte vergessen.
45. tvaṃ svavacanaṃ smara | mahyaṃ bhojanaṃ prayaccheti |
Erinnere dich an deine Worte! Gib mir zu fressen!»
46. tadā siṃhaḥ pratyabhāṣata | he mūrkhā tvayā me na prayojanam |
Darauf antwortete der Löwe: «Du Dummkopf, ich habe keine Verwendung mehr für dich.
47. na kiṃcana smarāmi | gaccheti |
Ich erinnere mich an nichts. Hau ab!»
48. tadā mārjāro ’vadat | evam astu | gamiṣyāmi |
Da sagte die Katze: «So sei es, ich werde gehen.
49. tvayā pāpaṃ kṛtam | tvayā hi kṛtā pratijñā vismṛteti |
Du hast ein Unrecht begangen. Denn du hast die von dir gemachte Zusage vergessen.»
50. tad vacanam ākarṇya kruddhena siṃhena taṃ mārjāraṃ mārayitum udyatam |
Als der Löwe diese Worte hörte, beschloss er zornig, diese Katze zu töten.
51. kiṃtu mārjāraḥ satvaram kaṃcid vṛkṣam āruhya siṃham avadat |
Aber die Katze kletterte schnell auf einen Baum und sagte zum Löwen:
52. khalasya madhureṣu vacaneṣu na kadācid viśvāsaḥ kartavya iti |
«In die süßen Worte eines Schurken soll man kein Vertrauen haben.»

Hilfe zu 22.2.4

2. guhāyā agre: Sandhi 3
8. astu: 3. P. Sg. Imp. Par. √as (2)
15. kṛtasya: Hier müsste m. E. kṛtvā stehen, eine Satzkonstruktion mit kṛtasya wäre allenfalls ein Genitivus absolutus, und der erscheint bei Lehmann erst in Lektion 37.
27. tatroṣitam = tatra uṣitam; uṣitam: PPP √vas (1)
28. samartha āsīt: Sandhi 3
38. āvām: Personalpronomen asmad, 1 P. Dual
vasāva iti: Sandhi 3
40. anena: Demonstrativpronomen idam, Instr. Sg. m.
41. 'smai = asmai: Demonstrativpronomen idam, Dativ Sg. m.
48. astu: siehe oben unter 8.
50. udyatam: PPP ud + √yam (1)
52. kartavya iti: Sandhi 3